

FLS STUDIETUR

Studietur til Japan

Studieturen 2018, for landskabsarkitektstuderende ved Københavns Universitet, gik i år til Japan. Studieturen var som altid arrangeret af FLS' rejseudvalg som består af de studerende selv. Rejsen er blevet støttet økonomisk af blandt andre DL og Karin & Georg Boyes Fond.

Rejsen varede 14 dage, hvor vi så alt fra millionbyer til skov og bjerge. Vi stiftede bekendtskab med det japanske folk og deres spændende traditioner og ekstraordinære høflighed. Vi blev også introduceret til det japanske køkken, deres tegnsprog og meget andet, som vi kommer ind på i denne rapport.

Bilde 1 Fra Umeda SKY, OSAKA

By og mennesker

Japanerne er et utroligt stolt og høfligt folkefærd. De gør en dyd ud af ikke at blive opfattet som en belastning for samfundet, hvilket man som turist i landet hurtigt opdager. Selvom der, efter danske standarder, er mangel på skraldespande i de japanske byer, så er gaderne overraskende rene. Japanerne tager ansvar for deres eget affald og

tager det derfor med hjem og sorterer og smider det ud der. Generelt har japanerne en stor respekt for det fælles rum, og der må heller ikke ryges på gader og stationer.

Trafikken i de japanske storbyer er meget opdelt. Mange steder er fodgængerne hævet over al anden trafik. Der er bygget trappeovergange, samt gangbroer og stisystemer, som er hævet mange meter over jorden, så man som fodgænger hurtigt kan komme frem. I mange vejkryds er der udvidede fodgængerfelter, så man både kan gå til højre eller venstre, samt diagonalt – det eneste man behøver at tænke over er, om man går i den rigtige retning. Japans storbyer har i hvert fald givet os et indtryk af, hvor vigtigt det er at indtænke infrastrukturen og bevægelsesmønstre i bybilledet når man planlægger.

Udtrykkene i de japanske byer varierer meget, og der var stor forskel på arkitekturen i henholdsvis Tokyo og Kyoto. Efter at have været i Tokyo føltes det næsten som at komme til en storby i et andet land, da vi ankom til Kyoto. Hvor Tokyo er skyskrabere og neonskilte, er Kyoto mere traditionelle huse og gamle templer. På øen Naoshima var det tæt byggede huse med små haver, der prægede bybilledet. Vi oplevede kæmpe skala-forskelle fra by til land, og følte en velovervejethed i den japanske arkitektur, der kan få selv skyskrabere og beton til at fremstå smukt al i sin enkelthed.

Land og natur

Den japanske natur adskiller sig meget fra den danske. Bjerge og dale tillader betagende udsigter og smukke nærmest maleriske horisonter. Floder løber fra land gennem by, bambusskoven i Kyoto står majestætisk som en stor grotte af grønt, og Mount Fuji udvikler sig fra frodig skov ved bunden af bjerget til en gold, snepletet top.

80% af Japans areal er dækket af skov og bjerge. I storbyerne, hvor vi for det meste har opholdt os, er det imidlertid svært at finde uspoleret natur. Til gengæld er japanerne gode til at bringe naturen ind i byerne, og der er mange haver og parker, der delvist bygger på gamle japanske traditioner for havearkitektur og som også skaber tiltrængte åndehuller midt i storbyens mylder.

Religiøse monumenter står altid i tæt relation til naturlige elementer, og det mærkes tydeligt at det japanske folkefærd virkelig værdsætter naturen og forstår vigtigheden af den.

Bilde 2 Solnedgang på Naoshima

Mt. Fuji

Få dage efter vores ankomst til Japan drog vi fra storbyens neonlys i Tokyo til Fujiyama, for at bestige Japans højeste bjerg og aktive vulkan Mt. Fuji (3.776 m.)

Mt. Fuji er en af Japans stoltheder og kan ses afbildet på alt fra japanske souvenirs til det visum-klistermærke, vi fik i vores pas ved indrejse. I området omkring mt. Fuji ligger fem store søer og smuk natur omkranser disse - skabt af tidens mange vulkanudbrud.

Bjerget er delt op i stationer, og fra bund til top er der 10 stationer, hvor den tiende findes på toppen af bjerget. Vi ankom ved 20-tiden ved 5. station, og forberedte os både mentalt og fysisk på vandringen mod toppen.

Ved 22-tiden bevægede vi os forventningsfulde og spændte op ad en smal sti, som i zigzag førte os op ad Mt. Fuji. De næste syv timer passerede vi fem stationer og nåede til tops - netop i rette tid til at se solopgangen.

Da vi nåede toppen, var klokken blevet 04.45, og humøret var højt. Solen begyndte så småt at vise sig i horisonten og søerne lå nedenfor, som spejle, der viste sig igennem det utrolige skydække, som lå for vores fødder.

Bilde 3 Utsikt fra toppen av MT. FUJI, et træt hold

Dér sad vi så, en række landskabsarkitektstuderende, og var vidne til et show, hvor naturen gjorde sig til på allerbedste vis. Netop nu forstod vi tydeligere end før, hvorfor Fuji bjerget både fra afstand og fra toppen, gennem tiden har udgjort en sådan inspiration. Efter en skål ramen, en kop grøn the, et stempel i skitsebogen og en helt unik oplevelse, gik turen tilbage til 5 station.

Transport og infrastruktur

Vi planlagde rejsen sådan, at vi kunne nå at opleve en stor del af Japan. Det resulterede selvfølgelig i en masse rejsen rundt. Vores lange tog- og busture viste sig også at være en god måde at opleve landet og naturen på. Rismarker, bjerge, havne, floder og skylines susede forbi vinduerne, på de mange ture vi havde undervejs.

Fra Tokyo til Mt. Fuji kørte vi med bus gennem et smukt bjerglandskab på en motorvej, der elegant smøg sig gennem landskabet på utallige broer og tunneller. Fra Mt. Fuji til Osaka samt fra Kyoto til Tokyo benyttede vi højhastighedstoget Shinkansen, der med sin hastighed på over 300 km/t susede gennem landskabet, og bragte os frem på ingen tid. Generelt benyttede vi storbyernes mange forskellige metrolinjer, hvor

man skulle holde tungen lige i munden for ikke at komme med den forkerte linje.

Generelt var vores indtryk, at man i Japan sætter en stor værdi i at gøre rejsen fra A til B så let som mulig, om man så er gående, i bil eller med det offentlige. Som danskere, der er vant til en klar fordeling mellem fortov og cykelsti, blev vi dog en smule udfordret i Osaka og Kyoto, der begge er udtalte cykelbyer, fordi cyklister og fodgængere her benytter det samme areal til at bevæge sig fremad på. Her kunne japanerne godt lige kaste et lille blik på København.

Vi fik muligheden for selv at benytte cykler, da vi nåede til den lille ø Naoshima, som er kendt for sine mange museer, der bl.a. er tegnet af Tadao Ando. Rundt omkring på øen står også en masse kunstinstitutioner og skulpturer af blandt andre Yayoi Kusama. På grund af sin størrelse er der på øen gjort en dyd ud af at mindske motordreven transport. En del af os benyttede derfor cykler til at bevæge os rundt til seværdighederne, hvorved vi også fik en større kontakt til den smukke natur, som øen bærer på. Turen til Naoshima blev et skønt pusterum i et ellers tætpakket program, der mest af alt foregik i Japans storbyer.

Tegnestuebesøg

I Tokyo havde vi arrangeret tegnestuebesøg hos japanske landskabsarkitekter. Vi startede ud med en rundvisning hos tegnestuen Takano Landscape Planning (TLP) i Harajuku.

Tegnestuen blev grundlagt i 1975 og har en moderne tilgang til Japans landskabsarkitektur. Arkitekterne holdt et foredrag for os, og vi fik indblik i nogle af deres projekter, der ofte er i meget stor skala, blandt andet store parkområder. TLP er specialiseret inden for tre felter, nemlig design & kreativitet, økologi & biodiversitet og inddragelse af den enkelte borger.

I projekterne følges principperne; forbindelser, kontinuitet, diversitet, komfort, bæredygtig udvikling og sansning. Sammenligner man med dansk landskabsarkitektur var de største forskelle nok skala og opfattelsen af æstetik. Landskabsarkitekterne fremviste en model med flere bakketoppe og et varierende terræn. På modellen forklarede de, hvordan de havde lavet forslag til vandreture illustreret via farvede områder, som forbandt udsigtspunkterne på bakketoppene.

Bilde 4 Louise og ry fremfører til TLA

Efter TLP's præsentation fik vi besøg af Tokyo Landscape Architects (TLA), hvor chef Shin Kobayashi fortalte om deres visioner. Tegnestuen blev startet af hans far i 1968, og er en af de ældste tegnestuer i Japan. TLA lægger vægt på de naturlige elementer og processer i udviklingen af parker og andre åbne landskaber. De arbejder især med forholdet mellem mennesker og natur i deres analyser og design af landskaber. Vi blev præsenteret for forskellige projekter som Minami Nagano Sportspark & Haopy Industri Health Garden, men vi blev også præsenteret for de forskellige stadier tegnestuen går igennem - fra idé til færdigt projekt.

Efter tegnestue besøget tog landskabsarkitekterne os med til Consultants of Landscape Architecture in Japan. Deres rolle er overordnet at stå for planlægning af den nationale infrastruktur, bevaring af naturressourcer og at sikre miljøerne hvor både mennesker, planter og dyr eksisterer sammen i urban og landlig kontekst. Medarbejderne præsenterede og diskuterede landskabsforhold i Japan, og derefter holdt vi et oplæg for dem, der omhandlede landskabsforhold i Danmark. Vi oplevede her en sprogbarriere, men vi forstod alligevel at Japan er et land, der ofte står over for naturkatastrofer, og sikring af byerne mod naturkatastrofer er derfor en vigtig og stor del af planlægningen. De lagde også meget fokus på, at man i Japan forsøger at tilpasse sig naturen, frem for at kontrollere den.

Efter foredragene tog landskabsarkitekterne os til en Izakaya, hvor vi diskuterede landskabsarkitektoniske spørgsmål over sashimi og sake.

Bilde 5 Efter foredrag og fremvisning var det tid for øller og mad med TLA og TLP på den lokale Izakaya

Refleksion

Vores rejse til Japan var en fantastisk oplevelse, men vi erfarede også, at 14 dage i Japan langtfra er nok til at opdage alle de mange facetter af det spændende land. Vi fik dog alligevel en stor indsigt i kulturen, naturen og arkitekturen, og flere af os snakkede allerede om at vende tilbage til Japan, før vi overhovedet sad i flyet mod Danmark.

Historisk og kulturelt set rækker Japan meget længere tilbage i tiden end Danmark, og man kan fornemme de ældgamle traditioner overalt i landet - selv i storbyerne, der ellers er nogle af de højest teknologisk udviklede byer i verden.

Vi er meget glade for, at vi fik muligheden for at komme afsted til et så inspirerende land. Japan er på en gang mystisk og imødekommende med sine store kontraster mellem storby og natur og teknologi og tradition. Det er et land, der skal opleves med egne øjne.

Bilde 6 Glade rejsedeltagere ved Shibuyja Crossing

Tusen takk til Danske Landskabsarkitekter for bidraget til turen.